

Arbetsordning för kommunfullmäktige
- Antagande
Ärende 6
KS 2018/410

Kommunstyrelsen

Arbetsordning för kommunfullmäktige - Antagande

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Arbetsordning för kommunfullmäktige enligt bilaga antas

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige ska enligt kommunalagen §§5:71-72 anta en arbetsordning av vilken det ska framgå vad som utöver bestämmelser i lag eller författning ska gälla för kommunfullmäktiges sammanträden och handläggningen av ärenden.

Arbetsordningen tas om vid behov dock minst en gång per mandatperiod.

I bilaga finns förslag till ny arbetsordning. Text som föreslås utgå är överstruket och ev ny text markerat med gult i bilagan

Beslutsunderlag

- Arbetsordning - KF

Kommunkansliet

Elektroniskt godkänd av:

Mikael Persson, kommundirektör, 2018-11-12

Beslutet ska skickas till

För kännedom

För verkställighet

Arbetsordning för kommunfullmäktige i Kävlinge kommun

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

Antal ledamöter (1 §

Kommunfullmäktige har 49 ledamöter
I Vallagen finns det bestämmelser om antalet ersättare.

Presidium (2 §

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande (presidium). Presidievalen skall förrättas på ett sammanträde som hålls före utgången av december.

Presidiet väljs för fullmäktiges löpande mandatperiod.

3 §

Tills presidievalen har förrättats, tjänstgör som ordförande den som varit ledamot i fullmäktige längst tid (interimsordförande).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, skall den äldste av dem vara interimsordförande.

4 §

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått.

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgöra interimsordförandens ordförandens uppgifter.

Placeringsordning 5 §

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena placeringsordningen för kommunfullmäktiges ledamöter, ersättare och andra som har rätt att delta i överläggningarna.

Tid och plats för sammanträde (6 §

Fullmäktige fastställer genom särskilt beslut varje år dag och tid för ordinarie sammanträden kommande tjänstgöringsår.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda

fullmäktige första gången i november oktober. På dag och tid som avgående kommunfullmäktige bestämmer Sammanträdesdagar för oktober-december valåret bestäms av avgående fullmäktige

7 §

Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

En begäran om ett extra sammanträde skall göras skriftligen hos ordföranden och skall innehålla uppgifter om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

8 §

Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde skall ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde skall ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet skall snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen delges på lämpligt sätt.

9 §

Kommunfullmäktige sammanträder i fullmäktigesalen i kommunhuset.

Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

10 §

~~Fullmäktige bestämmer i vilka ortstidningar annonsering ska ske. Annonsering ska också ske på kommunens hemsida.~~

Annonsering sker på den digitala anslagstavlan på kommunens hemsida.

~~Fullmäktige bestämmer i vilken i vilken utsträckning uppgift om de ärenden som skall behandlas skall införas i ortstidningarna. Om särskilda skäl föreligger får dock ordföranden inför ett visst sammanträde begränsa annonseringen i ortstidningarna och på hemsidan.~~

Fullmäktige bestämmer i vilken utsträckning uppgift om de ärenden som skall behandlas skall publiceras. Om särskilda skäl föreligger får dock ordföranden inför ett visst sammanträde begränsa annonseringen.

Förlängning av 11 § sammanträde

och fortsatt Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet skall fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet skall fortsätta inom en vecka, behöver någon ny kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar 12 §

till kommunfullmäktiges sammanträden Ordföranden bestämmer när fullmäktige skall behandla ett ärende, om ej annat följer av lag.

13 §

Kommunstyrelsens och övriga nämnders förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i kungörelsen bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende skall tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Interpellationer och frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Anmälan av Hinder för 14 §

Tjänstgöring Och inkallade Av ersättare En ledamot som är förhindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, skall snarast anmäla detta till kommunkansliet, som låter kalla in den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

15 §

Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

Ledamoten ska anmäla till sekreteraren om han/hon avbryter sin tjänstgöring.

16 §

Det som sagts om ledamot i 14 och 15 §§ gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.

17 §

Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare skall träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Upprop 18 §

Vid sammanträdet början uppropas samtliga ledamöter och de ersättare som står i tur att tjänstgöra i ledamots ställe. En uppropslista som visar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

Ordföranden uppropas sist. Även ersättare som är närvarande utan att tjänstgöra uppropas vid sammanträdet början. Upprop förrättas även i början av varje ny sammanträdesdag och när ordföranden anser att det behövs.

**Protokoll-
justerare**

19 §

~~Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet.~~
Ordföranden bestämmer tiden och formen för justeringen av protokollet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 18 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordförande justera protokollet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

**Turordning
för hand-
läggning av
kommunfull-
mäktiges
ärenden.**

20 §

Fullmäktige behandlar sina ärenden i den ordning som de har tagits upp i kungörelsen.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer, när under ett sammanträde ett ärende skall behandlas som inte finns med i kungörelsen.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

**Yttranderätt
Vid samman-
träde**

21 §

Ordföranden och vice ordförandena i en nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i överläggningen i ärendet.

Ordförande och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning får delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.

Ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga får delta i den överläggningen som hålls med anledning av svaret.

Styrelsens ordförande i sådant bolag som avses i 3 kap 17-18 §§ får delta när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållanden i företaget.

22 §

Kommunens revisorer ska ges tillfälle att delta i överläggningarna när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas granskning eller egen förvaltning.

23 §

Ordföranden låter i den utsträckning det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnder och fullmäktigeberedningar, revisorer samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

I en samverkan genom gemensam nämnd får ordföranden efter samråd med v. ordförandena i den utsträckning det behövs kalla ordföranden i den gemensamma nämnden eller anställda där för att lämna upplysningar.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

24 §

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Talarordning och ordning

vid kommun- fullmäktiges sammanträden

25 § Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken han eller hon anmält sig och blivit uppropad.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två minuter för en replik med anledning av vad en talare anfört. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställts. **Replik på replik tillåts ej.**

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta från honom ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och ej rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Yrkanden

26 §

När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom om de yrkanden som avgivits har uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Om ordförande anser att det behövs skall den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut 27 §

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, skall anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar 28 §

När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöter som utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt upprollslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, skall en ny omröstning genomföras omedelbart.

Valsedlar 29 §

En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning skall uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig.

- 1 om den upptar namnet på någon som inte är valbar,
- 2 om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som skall väljas
- 3 om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som nu sagts gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motioner 30 §

En motion skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en eller flera ledamöter.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

En motion väcks genom att den ges in till kommunkansliet.

En motion får också lämnas vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen skall två gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen skall göras på fullmäktiges ordinarie sammanträde i juni och december.

**Företagens
Initiativrätt** 31 §

Styrelsen i ett sådant bolag som avses i 3 kap 17-18 §§ kl får väcka ärenden i fullmäktige om sådana ärenden man är skyldig att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Interpellation 32 §

1 En interpellation skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den bör ges in till kommunkansliet senast dagen före ett sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

2 En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

3 En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

4 Ett svar på en interpellation skall vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i kungörelsen.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret senast dagen före den sammanträdesdag, då svaret skall lämnas.

5 Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avser i 3 kap 17 eller 18 §§ kommunallagen, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

6 Ordföranden i en nämnd till vilken en interpellation ställts får överlåta besvarandet av interpellationen till ordföranden i styrelsen om denne på sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

7 En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas bara om ersättare tjänstgör som ledamot också vid det tillfället.

Frågor (

En fråga skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den skall ges in till kommunkansliet 8 dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i 31 § gäller i tillämpliga delar också på fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

Beredning av ärenden 34 §

Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige skall behandla skall remitteras.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

Återredovisning från nämnderna 35 §

Fullmäktige beslutar om formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Närmare bestämmelser härom anges i respektive nämnds reglemente.

Prövning av Ansvarsfrihet och anmärkning (5 kap 36 §

Ordföranden bereder i samråd med v ordförandena frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Valberedning 37 §

~~På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.~~

~~Valberedningen består av 7 ledamöter och lika många ersättare.~~

~~Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.~~

~~Valberedningen skall lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige skall behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.~~

~~Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.~~

~~Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.~~

Anmälda partiföreträdare utgör valberedning

Valberedningen skall lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige skall behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, och fyllnadsval

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Beredning av revisorernas budget 38 §

Ordföranden bereder i samråd med v. ordförandena revisorernas budget.

**Justering av
protokollet** 39 §

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen skall dock redovisas skriftligt, innan den justeras.

Reservation 40 §

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, skall ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen skall lämnas till kommunkansliet före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen dock lämnas så snart det kan ske och senast under den sammanträdesdag beslutet fattades.

Sekreterare 41 §

Som sekreterare tjänstgör kanslichefen. Vikarie för sekreteraren utses av kommundirektören.

**Expediering
m m** 42 §

Utdrag ur protokollet skall tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

~~Kommunens revisorer och biblioteken skall dock alltid tillställas hela protokollet.~~

Ordföranden undertecknar och kommundirektören eller kanslichefen kontrasierar fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

Arbetsordning för kommunfullmäktige i Kävlinge kommun

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

Antal ledamöter (5 kap 1-3 §§) 1 §

Kommunfullmäktige har 49 ledamöter
I Vallagen finns det bestämmelser om antalet ersättare.

Presidium (5 kap 6§) 2 §

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande (presidium). Presidievalen skall förrättas på ett sammanträde som hålls före utgången av december.

Presidiet väljs för fullmäktiges löpande mandatperiod.

3 §

Tills presidievalen har förrättats, tjänstgör som ordförande den som varit ledamot i fullmäktige längst tid (interimsortförande).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, skall den äldste av dem vara interimsortförande.

4 §

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått.

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgöra interimsortföranden ordförandens uppgifter.

Placeringsordning 5 §

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena placeringsordningen för kommunfullmäktiges ledamöter, ersättare och andra som har rätt att delta i överläggningarna.

Tid och plats för sammanträde (5 kap 7 och 8 §) 6 §

Fullmäktige fastställer genom särskilt beslut varje år dag och tid för ordinarie sammanträden kommande tjänstgöringsår.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda

fullmäktige första gången i november. På dag och tid som avgående fullmäktige bestämmer.

7 §

Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

En begäran om ett extra sammanträde skall göras skriftligen hos ordföranden och skall innehålla uppgifter om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

8 §

Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde skall ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde skall ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet skall snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen delges på lämpligt sätt.

9 §

Kommunfullmäktige sammanträder i fullmäktiges sessionssal i kommunhuset.

Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.

10 §

Fullmäktige bestämmer i vilka ortstidningar annonsering ska ske. Annonsering ska också ske på kommunens hemsida.

Fullmäktige bestämmer i vilken i vilken utsträckning uppgift om de ärenden som skall behandlas skall införas i ortstidningarna. Om särskilda skäl föreligger får dock ordföranden inför ett visst sammanträde begränsa annonseringen i ortstidningarna och på hemsidan.

Förlängning av 11 § sammanträde

och fortsatt Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet skall fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet skall fortsätta inom en vecka, behöver någon ny kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och

ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar 12 §

till kommunfullmäktiges sammanträden Ordföranden bestämmer när fullmäktige skall behandla ett ärende, om ej annat följer av lag.

13 §

Kommunstyrelsens och övriga nämnders förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i kungörelsen bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende skall tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och enkla frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Anmälan av Hinder för 14 §

Tjänstgöring Och inkallade Av ersättare (5 kap 12-17§§) En ledamot som är förhindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, skall snarast anmäla detta till kommunkansliet, som låter kalla in den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

15 §

Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

Ledamoten ska anmäla till sekreteraren om han/hon avbryter sin tjänstgöring.

16 §

Det som sagts om ledamot i 14 och 15 §§ gäller också för ersättare, som kallas till tjänstgöring.

17 §

Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare skall träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Upprop 18 §

Vid sammanträdet början uppropas samtliga ledamöter och de ersättare som står i tur att tjänstgöra i ledamots ställe. Uppropet sker enligt särskild lista (~~uppropsslistan~~). En uppropsslista som visar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

Ordföranden uppropas sist. Även ersättare som är närvarande utan att tjänstgöra uppropas vid sammanträdet början. Upprop förrättas även i början av varje ny sammanträdesdag och när ordföranden anser att det behövs.

Protokoll- 19 §
justerare

(5 kap 61§) Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 18 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordförande justera protokollet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Turordning 20 §
för hand-

läggning av Fullmäktige behandlar sina ärenden i den ordning som de har tagits upp i
kommunfull- kungörelse.
mäktiges

ärenden.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer, när under ett sammanträde ett ärende skall behandlas som inte finns med i kungörelsen.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt 21 §
Vid samman-

träde (4 kap Ordföranden och vice ordförandena i en nämnd vars verksamhetsområde ett
18§ första st ärende berör får delta i överläggningen i ärendet.
och 19§, 5 kap

53 och 56§§) Ordförande och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning får delta i
överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har
handlagt.

Ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga får delta i den överläggningen som hålls med anledning av svaret.

Styrelsens ordförande i sådant bolag som avses i 3 kap 17-18 §§ får delta när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållanden i företaget.

22 §

Kommunens revisorer ska ges tillfälle att få delta i överläggningarna när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas granskning eller egen förvaltning.

23 §

Ordföranden låter i den utsträckning det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnder och fullmäktigeberedningar, revisorer samt anställda

hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

I en samverkan genom gemensam nämnd får ordföranden efter samråd med v. ordförandena i den utsträckning det behövs kalla ordföranden i den gemensamma nämnden eller anställda där för att lämna upplysningar.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

24 §

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Talarordning och ordning

25 §
vid kommun- fullmäktiges sammanträden Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken han eller hon anmält sig och blivit uppropad.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två minuter för en replik ~~ett genmäle~~ med anledning av vad en talare anfört. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställts.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta från honom ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och ej rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Yrkanden

26 §

När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom om de yrkanden som avgivits har uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Om ordförande anser att det behövs skall den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut (4 kap 20§ första st)

27 §

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, skall anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar 28 §

(4 kap 20§

andra st, 5

kap 42-44 §§

46 och 47 §§

När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöter som utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppropsslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, skall en ny omröstning genomföras omedelbart.

Valsedlar

29 §

En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning skall uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig.

- 1 om den upptar namnet på någon som inte är valbar,
- 2 om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som skall väljas
- 3 om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som nu sagts gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motioner

30 §

En motion skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en eller flera ledamöter.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

En motion väcks genom att den ges in till kommunkansliet.

En motion får också lämnas vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen skall två gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen skall göras på fullmäktiges ordinarie sammanträde i juni och december.

Företagens 31 §

Initiativrätt
(3 kap 17§ och

5 kap 23§

Styrelsen i ett sådant bolag som avses i 3 kap 17-18 §§ kl får väcka ärenden i fullmäktige om sådana ärenden man är skyldig att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Interpellation 32 §

(5 kap 49-

53§§)

1 En interpellation skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den bör ges in till kommunkansliet senast dagen före ett sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

2 En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

3 En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

4 Ett svar på en interpellation skall vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i kungörelsen.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret senast dagen före den sammanträdesdag, då svaret skall lämnas.

5 Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avser i 3 kap 17 eller 18 §§ kommunallagen, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

6 Ordföranden i en nämnd till vilken en interpellation ställts får överlåta besvarandet av interpellationen till ordföranden i styrelsen om denne på sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

7 En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas bara om ersättare tjänstgör som ledamot också vid det tillfället.

Frågor (5 kap 33 §

54-56§§)

En fråga skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den skall ges in till kommunkansliet 8 dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i 31 § gäller i tillämpliga delar också på fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

Beredning av 34 §

ärenden (5 kap

26-34§§)

Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige skall behandla skall remitteras.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

Återredovisning från nämnderna (3 kap 15§) 35 §

Fullmäktige beslutar om formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Närmare bestämmelser härom anges i respektive nämnds reglemente.

Prövning av Ansvarsfrihet och anmärkning (5 kap 25a och 31 §) 36 §

Ordföranden bereder i samråd med v ordförandena frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

Valberedning 37 §

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av 7 ledamöter och lika många ersättare.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen skall lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige skall behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Beredning av revisorernas budget 38 §

Ordföranden bereder i samråd med v. ordförandena revisorernas budget.

Justering av protokollet (5 kap 61 och 62 §§) 39 §

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen skall dock redovisas skriftligt, innan den justeras.

Reservation (4 kap 22§) 40 §

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, skall ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen skall lämnas till kommunkansliet före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen dock lämnas så snart det kan ske och senast under den sammanträdesdag beslutet fattades.

Sekreterare 41 §

Som sekreterare tjänstgör kanslichefen. Vikarie för sekreteraren utses av kommundirektören.

**Expediering
m m** 42 §

Utdrag ur protokollet skall tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Kommunens revisorer och biblioteken skall dock alltid tillställas hela protokollet.

Ordföranden undertecknar och kommundirektören eller kanslichefen kontrasignerar fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.